

Trnavský
Samosprávny
Kraj

Knižnica
Juraja Fándlyho
v Trnave

***Verejné knižnice
Trnavského samosprávneho kraja
v roku 2015***

Trnava 2016

ÚVOD

Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave v rámci svojej funkcie regionálnej knižnice s krajskou pôsobnosťou, spracovala výsledky činnosti verejných knižníc Trnavského samosprávneho kraja (ďalej „VK TTSK“) za rok 2015.

Prehľad výsledkov činnosti VK TTSK je spracovaný na základe podkladov, ktoré jednotlivé verejné knižnice poskytli príslušnému metodickému oddeleniu na základe ich žiadosti. Vzhľadom na zmenu metodiky vykazovania nebolo možné prehľad o činnosti verejných knižníc TTSK spracovať z ročných výkazov o činnosti knižnice za príslušný rok tak, ako to bolo v predchádzajúcich rokoch.

ZÁKLADNÉ UKAZOVATELE ČINNOSTI VEREJNÝCH KNIŽNÍC TRNAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

Počet obyvateľov TTSK v sídlach fungujúcich verejných knižníc: 499 236

Počet obcí: 251

Počet registrovaných verejných knižníc: 231, z toho 47 stagnujúcich

Zrušené knižnice: 4

1. SIETĚ KNIŽNÍC

V roku 2015 bolo súčasťou knižničného systému Trnavského samosprávneho kraja (TTSK) 231 verejných knižníc, z toho 184 fungujúcich a 47 stagnujúcich knižníc:

- 1 regionálna knižnica s krajskou pôsobnosťou (Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave),
- 3 regionálne (Galantská knižnica, Záhorská knižnica a Žitnoostrovská knižnica),
- 12 mestských (Leopoldov, Piešťany, Hlohovec, Vrbové, Šamorín, Veľký Meder, Sereď, Sládkovičovo, Skalica, Gbely, Šaštín-Stráže, Holíč),
- 21 obecných knižníc s profesionálnym zamestnancom
- 194 obecných knižníc s neprofesionálnym zamestnancom (z toho 147 fungujúcich a 47 stagnujúcich obecných knižníc s neprofesionálnym zamestnancom).
- 4 zrušené knižnice

Tabuľka č. 1: Sieť verejných knižníc v TTSK

Okres	Krajská knižnica	Regionálna kniž.	Mestská knižnica	Obecná profesionalizovaná	Obecná neprofesionalizovaná	Z toho		Verejné knižnice spolu	Z toho				Zrušené
						fungujúca	stagnujúca		Fungujúce	* / -	Stagnujúce	+ / -	
Dunajská Streda	--	1	2	8	54	33	21	65	44	--	21		0
Galanta	--	1	2	5	20	19	1	28	27	-2	1	--	2
Hlohovec	--	--	2	--	20	14	6	22	16	--	6	--	0
Piešťany	--	--	2	--	21	19	2	23	21	--	2	+1	0
Senica	--	1	1	4	23	15	8	29	21	+1	8	-1	0
Skalica	--	--	3	3	15	11	4	21	17	--	4	--	0
Trnava	1	--	0	1	41	36	5	43	38	-2	5	--	2
TTSK	1	3	12	21	194	147	47	231	184	-3	47	0	4

V Zozname knižníc MK SR registrovaných spolu 231 verejných knižníc v Trnavskom samosprávnom kraji, z uvedeného počtu je 184 fungujúcich verejných knižníc a 47 stagnujúcich verejných knižníc. Zrušené boli 4 obecné knižnice (z toho 2 v okrese Galanta a 2 v okrese Trnava).

2. KNIŽNIČNÝ FOND

Údaje o knižničnom fonde VK TTSK sú uvádzané len za fungujúce verejné knižnice.

Knižničný fond VK TTSK tvorilo spolu 1 838 828 knižničných jednotiek (ďalej kn. j.), čo je o 19 203 kn. j. menej ako v roku 2014. Údaje o každoročnom poklese knižničného fondu môžeme vnímať aj ako pozitívny ukazovateľ obnovy knižničného fondu vo VK TTSK, nakoľko väčšina, najmä obecných knižníc, má vo svojom fonde stále vysoké percento literatúry, o ktorú čitatelia nemajú záujem. Zriaďovatelia týmto reagujú aj na priestorové možnosti knižníc a snahu zmeniť knižnicu na príjemné estetické miesto. Počty o poklese knižničného fondu sú ovplyvnené aj skutočnosťou, že väčšina obecných knižníc nevykonáva vyradovanie knižničných jednotiek pravidelne, previerku fondu vykonávajú väčšinou len počas revízie knižničného fondu. Keďže údaje sú uvádzané len za fungujúce knižnice, celkový počet kn. j. je logicky ovplyvnený aj počtom fungujúcich a stagnujúcich knižníc, ktorých počet sa každoročne mení.

Tabuľka č. 2: Počet knižničných jednotiek podľa okresov v porovnaní s rokom 2014

Okres	2014	2015	Rozdiel
Dunajská Streda	423 486	426 222	+2 736
Galanta	337 536	325 052	-12 484
Hlohovec	138 532	139 894	+1 362
Piešťany	211 513	199 357	-12 156
Senica	184 633	199 021	+14 388
Skalica	126 189	127 306	+1 117
Trnava	436 142	421 976	-14 166
Trnavský kraj	1 858 031	1 838 828	-19 203

Tabuľka č. 3: Počet knižničných jednotiek podľa typu knižnice v porovnaní s rokom 2014

Typ knižnice	2014	2015	Rozdiel
Regionálna krajská knižnica	218 512	217 017	-1 495
Regionálne knižnice	254 528	254 297	-231
Mestské knižnice	414 143	407 833	- 6 310
Obecné PZ	229 922	223 372	-6 550
Obecné NZ	740 926	736 309	-4 617
Trnavský kraj	1 858 031	1 838 828	-19 203

Z celkového počtu kn. j. tvorí 482 678 kn. j. (+1 426) odborná literatúra pre dospelých, čo je 26,25%. Krásna literatúra pre dospelých je zastúpená 823 079 kn. j. (-13 218), čo je 44,76 %. Odborná literatúra pre deti a mládež predstavuje 96 952 kn. j. (-11 587), čo je 5,27 % a krásna literatúra pre deti a mládež predstavuje 436 119 kn. j. (+4 176 kn. j.), čo je 23,73 % z celkového počtu kn. j. Najviac zastúpená je odborná a krásna literatúra pre dospelých. Počet

VEREJNÉ KNIŽNICE TRNAVSKÉHO KRAJA V ROKU 2015

kn. j. literatúry pre dospelých sa v roku 2015 zvýšil na 71,01% (+0,10 %) z celkového počtu kn. j.

Tabuľka č. 4: Obsahové zloženie knižničného fondu podľa okresov

Okres	Odborná literatúra		Krásna literatúra pre dospelých		Odborná literatúra pre deti		Krásna literatúra pre deti	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
D. Streda	112 430	112 732	201 764	203 362	27 389	27 350	81 903	82 778
Galanta	69 648	66 820	164 730	158 184	15 679	15 082	87 479	84 966
Hlohovec	40 690	41 108	55 082	55 669	17 248	6 596	25 512	36 521
Piešťany	50 020	50 607	95 644	87 423	11 664	10 447	54 185	50 880
Senica	41 774	45 012	94 976	100 805	6 603	7 129	41 280	46 075
Skalica	27 348	27 617	58 109	58 646	6 085	6 126	34 647	34 917
Trnava	139 342	138 782	165 992	158 990	23 871	24 222	106 937	99 982
TTSK	481 252	482 678	836 297	823 079	108 539	96 952	431 943	436 119

V roku 2015 získali VK do svojich fondov spolu 28 772 zväzkov, z toho kúpou 17 545 kn. j. (-198). Prírastok kn. j. získaný inou formou predstavoval 11 227 kn. j. (-1 602).

Tabuľka č. 5: Prírastok knižničného fondu podľa okresov v porovnaní s rokom 2014

Okres	Prírastok kúpou			Prírastok inak			Úbytky		
	2014	2015	Rozdiel	2014	2015	Rozdiel	2014	2015	Rozdiel
D. Streda	3 073	2 816	-257	3 313	2 917	-396	2 825	2 964	+139
Galanta	2 632	2 915	+283	2 494	1 542	-952	2 513	4 024	+1 511
Hlohovec	1 288	1 202	-86	1 761	1 034	-727	847	872	+25
Piešťany	2 196	2 674	+478	758	920	+162	6 121	11 532	+5 411
Senica	2 458	2 419	-39	817	975	+158	2 731	2 343	-388
Skalica	1 603	868	-735	1 115	1 344	+229	2 269	1 127	-1 142
Trnava	4 493	4 651	+158	2 571	2 495	-76	9 113	7 753	-1 360
TTSK	17 743	17 545	-198	12 829	11 227	-1 602	26 419	30 615	+4 196

Priemerná cena 1 knižničného dokumentu získaného kúpou v roku 2015 bola 10,18 €, čo je o 0,30 € viac ako v roku 2014.

Celkovo bol v roku 2015 vo VK TTSK zakúpený knižničný fond v hodnote 178 573 €, čo je o 3 323 € viac ako v roku 2014.

Jedným zo zdrojov finančných prostriedkov na nákup knižničného fondu boli aj dotácie z Dotačného programu MK SR. Rok 2015 bol pre VK TTSK mimoriadne úspešný. Dotáciu získalo 23 knižníc v celkovej sume 55 655 € (+12 705 €), neúspešná bola len jedna žiadosť a to z dôvodu neúplnosti.

Tabuľka č. 6: Finančné prostriedky na nákup knižničného fondu (v €) podľa okresu

Okres	2013	2014	2015	Rozdiel
Dunajská Streda	32 254,21	39 991	35 416	-4 575
Galanta	28 560,85	27 451	29 844	+2 393
Hlohovec	6 352,39	7 301	9 797	+2 496
Piešťany	21 580,58	18 874	21 797	+2 923
Senica	19 651,05	24 369	25 277	+908
Skalica	15 922,62	11 269	10 270	-999
Trnava	48 830,20	45 995	46 172	+177
TTSK	173 151,90	175 250	178 573	+3 323

V roku 2015 použili verejné knižnice TTSK na nákup knižničných fondov spolu 178 573 €, čo je o 3 323 € viacej ako v roku 2014. Nárast v tomto ukazovateli vykázali verejné knižnice v okresoch Galanta (+2 393 €), Hlohovec (+2 496 €), Piešťany (+2 923 €) a menší nárast bol vykázaný aj v okrese Trnava (+177 €).

Na 1 obyvateľa TTSK boli v roku 2015 zakúpené nové knihy v hodnote 0,36 € (+0,01 € oproti roku 2014). Na 1 obyvateľa TTSK bolo v roku 2015 zakúpených 0,035 kn. j., čo je rovnako ako v roku 2014. Smernica Medzinárodnej federácie knižničných asociácií IFLA/UNESCO pritom odporúča nákup 0,2 - 0,25 kn. j. na 1 obyvateľa. Pozitívom však je, že uvedená hodnota má dlhodobo stúpajúcu tendenciu.

Tabuľka č. 7: Finančné prostriedky na nákup knižničného fondu v TTSK podľa typu knižnice

Sieť knižníc	2013	2014	2015	Rozdiel
Regionálna krajská knižnica	34 381	30 242	27 680	-2 562
Regionálne knižnice	39 769	51 571	51 710	+139
Mestské knižnice	53 961	47 962	51 183	+3 221
Obecné PZ	13 424	12 270	11 926	-344
Obecné NZ	31 617	33 205	36 074	+2 869
TTSK	173 152	175 250	178 573	+3 323

V roku 2015 zaznamenali nárast finančných prostriedkov na nákup knižničného fondu len mestské knižnice (+ 3 221 €) a obecné neprofesionalizované knižnice (+2 869 €), menší nárast vykázali aj regionálne knižnice (+139). Najvyšší pokles bol zaznamenaný v sieti regionálnych krajských knižníc (-2 562 €).

Celkový prírastok v roku 2015 (získaný kúpou, darmi, výmenou, povinným výtláčkom) prepočítaný na 1 obyvateľa TTSK bol 0,058 knižničných jednotiek (-0,003).

Dôležitú sociálnu funkciu plnia verejné knižnice aj sprístupňovaním periodickej tlače, napriek tomu počet exemplárov periodík vo verejných knižniciach postupne klesá. Počet získaných titulov periodík aj v roku 2015 opäť klesol na hodnotu 753 (-5).

3. VÝPOŽIČKY A SLUŽBY

VK TTSK zrealizovali v roku 2015 spolu 1 552 136 výpožičiek knižničných dokumentov (-124 355). Najvýraznejší pokles počtu výpožičiek bol zaznamenaný v okresoch Dunajská Streda (-41 614) a Trnava (-59 545). Tento zvýšený pokles bol spôsobený obmedzením prevádzky KJF v Trnave z dôvodu rekonštrukcie budovy. Počas mesiacov september – december 2015 boli priebežne podľa potreby zatvorené jednotlivé oddelenia knižnice v hlavnej budove. V Žitnoostrovej knižnici v Dunajskej Strede bolo zatvorené z dôvodu revízie knižničného fondu. O niečo nižší pokles výpožičiek zaznamenala aj Galantská knižnica v Galante (-16 609), ktorá v letných mesiacoch nespokožovala služby v detskom oddelení z dôvodu rekonštrukcie tohto oddelenia. Nižšie výsledky boli dosiahnuté aj v súvislosti so zrušením pobočky knižnice v Domove dôchodcov Patria. Mierny nárast počtu výpožičiek bol vykázaný len v okresoch Piešťany (+1 285) a Senica (+781).

VEREJNÉ KNIŽNICE TRNAVSKÉHO KRAJA V ROKU 2015

Tabuľka č. 8: Výpožičky podľa okresu v roku 2015 v porovnaní s rokmi 2013 a 2014

Okres	2013	2014	2015	Rozdiel
Dunajská Streda	263 199	275 808	234 194	-41 614
Galanta	257 462	256 211	239 602	-16 609
Hlohovec	178 010	182 103	176 065	-6 038
Piešťany	205 706	235 028	236 313	+1 285
Senica	224 046	222 200	222 981	+781
Skalica	82 016	78 730	76 115	-2 615
Trnava	453 744	426 411	366 866	-59 545
TTSK	1 664 183	1 676 491	1 552 136	-124 355

Priemerný počet výpožičiek v roku 2015 na 1 obyvateľa TTSK bol 3,11 (-0,21) výpožičiek, každý registrovaný používateľ v roku 2015 zrealizoval priemerne 31 (-1) výpožičiek.

Tabuľka č. 9: Výpožičky podľa typu knižnice v porovnaní s rokmi 2013 a 2014

Sieť knižníc	2013	2014	2015	Rozdiel
Regionálna krajská knižnica	386 516	364 215	305 316	-58 899
Regionálne knižnice	461 640	457 075	443 783	-13 292
Mestské knižnice	561 589	612 581	575 380	-37 201
Obecné PZ	88 234	81 546	77 540	-4 006
Obecné NZ	166 204	161 074	150 117	-10 957
TTSK	1 664 183	1 676 491	1 552 136	-124 355

V porovnaní výpožičiek podľa typu knižnice, v roku 2015 zaznamenali pokles výpožičiek všetky siete knižníc. Najvýraznejší pokles v počte zrealizovaných výpožičiek zaznamenala regionálna krajská knižnica (-58 899) a sieť mestských knižníc (-37 201).

Absenčné výpožičky – v roku 2015 knižnice zrealizovali spolu 1 136 994 absenčných výpožičiek, čo je pokles o 97 537. Pokles bol zaznamenaný vo všetkých okresoch, mierny nárast vykázali len verejné knižnice v okrese Senica (+5 633). Najvýraznejší pokles vykázali verejné knižnice v okrese Trnava (-35 539) a Dunajská Streda (-40 357).

Počet **prezenčných výpožičiek** dosiahol hodnotu 415 142 výpožičiek, čo je pokles oproti roku 2014 o 26 818. Nárast v tomto ukazovateli dosiahli len verejné knižnice v okresoch Hlohovec (+5 497) a Piešťany (+13 985).

Tabuľka č. 10: Porovnanie počtu absenčných a prezenčných výpožičiek s rokom 2013

Okres	Absenčné výpožičky		Rozdiel	Prezenčné výpožičky		Rozdiel
	2014	2015		2014	2015	
Dun. Streda	203 849	163 492	-40 357	71 959	70 702	-1 257
Galanta	179 304	177 278	-2 026	76 907	62 324	-14 583
Hlohovec	123 367	111 832	-11 535	58 736	64 233	+5 497
Piešťany	210 742	198 042	-12 700	24 286	38 271	+13 985
Senica	117 775	123 408	+5 633	104 425	99 573	-4 852
Skalica	71 032	70 019	-1 013	7 698	6 096	-1 602
Trnava	328 462	292 923	-35 539	97 949	73 943	-24 006
TTSK	1 234 531	1 136 994	-97 537	441 960	415 142	-26 818

VEREJNÉ KNIŽNICE TRNAVSKÉHO KRAJA V ROKU 2015

Z celkového počtu 1 552 136 výpožičiek bol aj v roku 2015 tradične najväčší záujem o výpožičky literatúry pre dospelých. Výpožičky krásnej literatúry pre dospelých predstavovali 41 % (+3%), výpožičky odbornej literatúry pre dospelých 20 % (-3%), krásnej literatúry pre deti 20 % (+1%) a odbornej literatúry pre deti 6 % (rovnako ako v roku 2014). Veľmi dôležitou súčasťou fondu verejných knižníc sú aj naďalej periodiká. Počet výpožičiek periodík z celkového počtu výpožičiek zostal na približne rovnakej úrovni ako v roku 2014, tj. 13 % (-1%) z celkového počtu výpožičiek.

Tabuľka č. 11: Prehľad výpožičiek v okresoch podľa jednotlivých skupín

Okres	Odborná literatúra pre dospelých	Krásna literatúra pre dospelých	Odborná literatúra pre deti	Krásna literatúra pre deti	Periodiká	Spolu
Dunajská Streda	38 952	94 064	18 114	54 462	28 602	234 194
Galanta	44 057	97 810	16 889	42 961	37 885	239 602
Hlohovec	34 605	69 014	7 653	39 122	25 671	176 065
Piešťany	35 164	117 468	15 999	62 820	4 862	236 313
Senica	61 827	85 861	8 998	35 462	30 833	222 981
Skalica	12 511	38 284	4 129	18 454	2 737	76 115
Trnava	87 410	126 192	18 460	56 357	78 447	366 866
TTSK	314 526	628 693	90 242	309 638	209 037	1 552 136

4. POUŽÍVATELIA

Aj v roku 2015 pokračoval trend poklesu aktívnych (registrovaných) používateľov knižníc, tento trend sa však každým rokom zmierňuje. Počet aktívnych používateľov v roku 2015 bol 50 135 (-2 251). Nárast počtu registrovaných používateľov bol zaznamenaný vo verejných knižniciach okresov Piešťany (+436) a Trnava (+224). Najvyšší pokles vykázali verejné knižnice v okrese Galanta (-1 899).

Rovnako aj v počte aktívnych používateľov do 15 rokov, ktorých bolo v sledovanom období zaregistrovaných spolu 17 843, sme v roku 2015 zaznamenali pokles (-69), ktorý bol najvýraznejší v okresoch Galanta (-273), Hlohovec (-154) a Skalica (-167). Nárast v tomto ukazovateli vykázali len verejné knižnice v okrese Dunajská Streda (+137) a Trnava (+453).

Tabuľka č. 12: Používatelia podľa okresov v porovnaní s rokom 2014

Okres	Aktívni používatelia			z toho do 15 rokov		
	2014	2015	rozdiel	2014	2015	rozdiel
Dunajská Streda	6 916	6 891	-25	2 286	2 423	+137
Galanta	8 104	6 205	-1 899	2 838	2 565	-273
Hlohovec	3 724	3 533	-191	1 515	1 361	-154
Piešťany	8 963	9 399	+436	3 974	3 937	-37
Senica	4 791	4 765	-26	1 478	1 450	-28
Skalica	4 166	3 396	-770	1 355	1 188	-167
Trnava	15 722	15 946	+224	4 466	4 919	+453
TTSK	52 386	50 135	-2 251	17 912	17 843	-69

Verejné knižnice TTSK v roku 2015 zaregistrovali 50 135 (-2 251) používateľov, čo je 10,04 % (-0,35) z celkového počtu obyvateľov TTSK v sídlach fungujúcich verejných knižníc.

VEREJNÉ KNIŽNICE TRNAVSKÉHO KRAJA V ROKU 2015

Tabuľka č. 13: Používatelia podľa typu knižnice v porovnaní s rokom 2014

Sieť knižníc	Aktívni používatelia			z toho do 15 rokov		
	2014	2015	rozdiel	2014	2015	rozdiel
Regionálna krajská	12 701	11 805	-896	3 059	2 739	-320
Regionálna	9 038	8 991	-47	2 551	2 748	+197
Mestská	19 917	17 696	-2 221	7 109	6 597	-512
Obecná PZ	2 446	2 386	-60	1 196	1 155	-41
Obecná NZ	8 284	9 257	+973	3 997	4 604	+607
TTSK	52 386	50 135	-2 251	17 912	17 843	-69

V roku 2015 bol zaznamenaný nárast počtu aktívnych používateľov len v sieti obecných neprofesionalizovaných knižníc (+973). V ostatných sieťach bol zaznamenaný pokles. Počet aktívnych používateľov do 15 rokov vzrástol v sieti regionálnych knižníc (+197), a v sieti obecných neprofesionalizovaných knižníc (+607). V rámci verejných knižníc TTSK bol dosiahnutý počet používateľov do 15 rokov 17 843 (-69).

S cieľom využiť služby a podujatia navštívilo VK TTSK v sledovanom období spolu 603 635 fyzických návštevníkov (-51 188). Nárast vykázali verejné knižnice okresu Piešťany (+35 337), v ostatných okresoch bol v danom ukazovateli zaznamenaný pokles, ktorý bol najvýraznejší v okrese Dunajská Streda (-42 066). Z uvedeného počtu návštevníkov bolo 192 463 (+41 903) návštevníkov podujatí a 27 262 (-11 536) návštevníkov internetu pre verejnosť. Opäť sa potvrdil klesajúci záujem používateľov o prístup na verejný internet, ktorý pravdepodobne súvisí s dostupnosťou pripojenia k internetu domácností. Pokles v tomto ukazovateli bol zaznamenaný vo všetkých okresoch TTSK aj vo všetkých sieťach verejných knižníc TTSK.

Tabuľka č. 14: Návštevníci knižnice podľa okresov v porovnaní s rokom 2014

Okres	Návštevníci spolu			Z toho					
				Návštevníci podujatí			Návštevníci internetu pre verejnosť		
	2014	2015	rozdiel	2014	2015	rozdiel	2014	2015	rozdiel
Dun.Streda	97 718	55 652	-42 066	10 252	13 390	+3 138	3 665	1 977	-1 688
Galanta	74 546	65 519	-9 027	7 049	5 666	-1 383	3 925	3 609	-316
Hlohovec	35 926	31 562	-4 364	5 026	4 962	-64	4 565	2 558	-2 007
Piešťany	161 740	197 077	+35 337	94 573	113 240	+18 667	10 330	7 902	-2 428
Senica	64 321	63 531	-790	7 367	13 343	+5 976	5 752	3 988	-1 764
Skalica	61 315	54 704	-6 611	5 356	23 685	+18 329	1 876	1 581	-295
Trnava	159 257	135 590	-23 667	20 920	18 160	-2 760	8 685	5 647	-3 038
TTSK	654 823	603 635	-51 188	150 543	192 446	+41 903	38 798	27 262	-11 536

Tabuľka č. 15: Návštevníci podľa typu knižnice v porovnaní s rokom 2014

Sieť knižníc	Návštevníci spolu			Z toho					
				Návštevníci podujatí			Návštevníci internetu pre verejnosť		
	2014	2015	rozdiel	2014	2015	rozdiel	2014	2015	rozdiel
Region. Krajská	135 250	113 589	-21 661	18 408	15 828	-2 580	5 605	3 344	-2 261
Regionálna	158 047	123 239	-34 808	8 922	18 544	+9 622	7 929	6 152	-1 777
Mestská	281 422	300 122	+18 700	112 886	146 454	+33 568	18 836	13 528	-5 308
Obecná PZ	31 892	23 971	-7 921	5 356	4 020	-1 336	4 273	3 182	-1 091
Obecná NZ	48 212	42 714	-5 498	4 971	7 600	+2 629	2 155	1 056	-1 099
TTSK	654 823	603 635	-51 188	150 543	192 446	+41 903	38 798	27 262	-11 536

V roku 2015 každý obyvateľ TTSK navštívil knižnicu v priemere 1,21 krát (-0,09).

5. ĎALŠIE ČINNOSTI

V rámci svojich marketingových aktivít organizujú verejné knižnice počas celého roka pre širokú verejnosť množstvo kultúrnych, spoločenských alebo vzdelávacích podujatí. Osobitná pozornosť je venovaná deťom či už v rámci individuálnej návštevnosti alebo organizovaním exkurzií a hodín informačnej výchovy v spolupráci so školami.

Potešujúce je, že do celoslovenských podujatí a kampaní sa stále vo väčšej miere zapájajú aj menšie obecné knižnice. Medzi najväčšie a najznámejšie podujatia tohto typu patrí napr. Týždeň slovenských knižníc a medzi deťmi snáď najobľúbenejšia Noc s Andersenom. V roku 2015 sa do celoslovenského podujatia Týždeň slovenských knižníc zapojilo 43 verejných knižníc v rámci TTSK, z toho 4 regionálne, 9 mestských, 8 obecných knižníc s profesionálnym pracovníkom a 22 obecných knižníc s neprofesionálnym pracovníkom. Spolu sa uskutočnilo 328 podujatí, na ktorých sa zúčastnilo 11 785 návštevníkov. Slávnostné celoslovenské otvorenie 16. ročníka TSK sa uskutočnilo v réžii KJF v Trnave a pod záštitou predsedu TTSK Ing. Tibora Mikuša. Divadlo Jána Palárika v Trnave privítalo viac ako stovku hostí z celého Slovenska – knihovníkov, sympatizantov a partnerov knižníc.

Do medzinárodného podujatia Noc s Andersenom (16. ročník) sa zapojilo v rámci Trnavského samosprávneho kraja spolu 11 verejných knižníc, ktoré privítali spolu 426 hostí, z toho 327 detí. V Knižnici Juraja Fándlyho sa okrem hlavnej budovy nocovalo aj v pobočke Tulipán .

5.1 VZDELÁVACIE A KULTÚRNO-SPOLOČENSKÉ PODUJATIA

VK TTSK zrealizovali v roku 2015 spolu 2 876 (+210) vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí pre verejnosť, z toho bolo 686 hodín informačnej výchovy (-75).

Najviac podujatí bolo zorganizovaných už tradične zorganizovaných v okrese Trnava – spolu 750 (-112). Výraznejší nárast podujatí bol vykázaný aj v okresoch Piešťany, kde sa uskutočnilo spolu 528 podujatí (+95) a Dunajská Streda, kde VK zorganizovali spolu 430 podujatí (+107). Mierny pokles počtu uskutočnených podujatí bol okrem okresu Trnava vykázaný aj v okrese Galanta (-19). Nárast počtu zorganizovaných podujatí zaznamenali všetky siete VK okrem regionálnej krajskej knižnice, kde výraznejší pokles súvisí s už v úvode spomínanými rekonštrukčnými prácami na budove knižnice a zatvorením jednotlivých oddelení knižnice.

Z uvedeného počtu podujatí bolo uskutočnených 686 hodín informačnej prípravy (ďalej len „HIP“) (-75). Nárast v tomto ukazovateli zaznamenali VK v okrese Piešťany, ktoré zorganizovali 136 HIP (+90). Obecné knižnice (profesionalizované aj neprofesionalizované), aj vzhľadom na nízky počet prevádzkových hodín, zameriavajú svoju pozornosť najmä na organizovanie exkurzií a hodín informačnej výchovy pre miestne základné a materské školy, ich počet však dlhodobo klesá.

Tabuľka č.16: Prehľad kultúrno-výchovných podujatí podľa okresov v porovnaní s r. 2014

Okres	Podujatia pre verejnosť			z toho informačná výchova		
	2014	2015	Rozdiel	2014	2015	Rozdiel
Dunajská Streda	323	430	+107	130	123	-7
Galanta	376	357	-19	137	113	-24
Hlohovec	224	244	+20	35	34	-1
Piešťany	433	528	+95	46	136	+90
Senica	316	371	+55	124	78	-46
Skalica	132	196	+64	52	53	+1
Trnava	862	750	-112	237	149	-88
TTSK	2 666	2 876	+210	761	686	-75

Tabuľka č. 17: Kultúrno-výchovné podujatia podľa typu knižnice v porovnaní s rokom 2014

Sieť knižníc	Podujatia pre verejnosť			z toho informačná výchova		
	2014	2015	rozdiel	2014	2015	rozdiel
Regionálna krajská	760	640	-120	205	136	-69
Regionálna	437	527	+90	166	149	-17
Mestská	1 060	1 207	+147	232	311	+79
Obecná PZ	161	207	+46	57	33	-24
Obecná NZ	248	295	+47	101	57	-44
TTSK	2 666	2 876	+210	761	686	-75

Medzi najčastejšie organizované podujatia vo VK TTSK patria besedy so spisovateľmi a tvorcami kníh, tvorivé dielne, rôzne literárne súťaže pre deti. Podujatia sú propagované v médiách, miestnych i celoslovenských periodikách. Podrobnejšie informácie o podujatiach sú uverejnené vo výročných správach regionálnych a mestských knižníc.

5. 2 METODICKÁ ČINNOSŤ

Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave pôsobí v územnom obvode TTSK ako krajská knižnica a plní aj funkciu mestskej a regionálnej knižnice. Koordinuje a metodicky usmerňuje 3 regionálne knižnice v TTSK, v rámci svojich regionálnych funkcií poskytuje metodickú pomoc a poradenské služby 88 obecným knižniciam a knižniciam iných typov v okresoch Hlohovec, Piešťany a Trnava. Žitnoostrovská knižnica v Dunajskej Strede vykonáva metodickú činnosť v okrese Dunajská Streda pre 65 verejných knižníc, Galantská knižnica v okrese Galanta pre 28 verejných knižníc, Záhorská knižnica v Senici pre 50 knižníc okresov Senica a Skalica.

Tabuľka č. 18: Prehľad ďalších činností podľa okresov v porovnaní s rokom 2014

Okres	Metodické návštevy			Odborné kurzy			Edičná činnosť			Rešerše a bibliografie		
	2014	2015	+/-	2014	2015	+/-	2014	2015	+/-	2014	2015	+/-
Dun.Streda	35	33	-2	1	1	0	3	3	0	37	36	-1
Galanta	17	10	-7	1	1	0	14	9	-5	126	115	-11
Senica	11	9	-2	2	2	0	9	5	-4	284	254	-30
Trnava	45	39	-6	5	5	0	13	14	+1	294	287	-7
TTSK	108	91	-17	9	9	0	39	31	-8	741	692	-49

Metodické pracoviská regionálnych knižníc v roku 2015 zrealizovali spolu 91 (-17) metodicko-inštruktážnych návštev (ďalej MIN) v obecných a mestských knižniciach.

Úlohou regionálnych knižníc je okrem iného aj organizovanie odborného vzdelávania pre pracovníkov knižníc, v roku 2015 uskutočnili spolu 9 odborných kurzov a seminárov, čo je rovnaký počet ako v roku 2014. V tejto oblasti regionálne knižnice aktívne spolupracujú najmä so Slovenskou národnou knižnicou v Martine a pravidelne usporadúvajú odborné kurzy a semináre pre rôzne odborné činnosti či už v oblasti bibliografickej činnosti, využívanie KIS Virtua a KIS Mask, MVS a MMVS a pod. KJF v Trnave každoročne usporadúva pre odborných zamestnancov knižníc celoslovenský seminár zameraný na aktuálne problémy a potreby knižníc. V roku 2015 takto usporiadala celoslovenský seminár Rozvoj čitateľskej gramotnosti z pohľadu detského knihovníka, cieľom ktorého bol rozvoj odborných zručností a kompetencií pracovníkov knižníc v oblasti čitateľskej gramotnosti detí. Na seminári sa zúčastnilo 48 pracovníkov knižníc nielen z Trnavského kraja.

Počet vydaných bibliografií sa dlhodobo pohybuje na približne rovnakej úrovni, je závislý na počte a významnosti rôznych výročí v danom roku ako aj na finančných možnostiach jednotlivých knižníc. V roku 2015 regionálne knižnice TTSK vydali spolu 9 bibliografií. KJF v Trnave ako jediná z regionálnych knižníc TTSK nevydala žiadnu bibliografiu. Dôvodom bolo, že na príkaz zriaďovateľa zostavovali pracovníčky oddelenia publikácie „Kto je kto

v TTSK“ a „Kultúrno-historický kalendár TTSK 2015“. Na získavaní materiálov a údajov o osobnostiach sa zúčastňovali všetky RK TTSK, kľúčovú úlohu však zohrávala KJF v Trnave, ktorá zodpovedala za komplexné zostavenie publikácií, tj. spracovanie, komunikáciu s regionálnymi knižnicami, obecnými úradmi, inštitúciami a spolkami, ako aj za priebežné a záverečné korektúry textu. KJF v Trnave tak isto zabezpečovala kompletnú bibliografickú činnosť pri 3. vydaní bibliografie kardinála Korca.

Počet vypracovaných rešerší závisí od požiadaviek používateľov a v tomto ukazovateli zaznamenávame dlhodobý pokles, ktorý pravdepodobne súvisí s rozvojom informačných technológií, štruktúrou informácií zverejňovaných na internete a v neposlednom rade aj skvalitňovaním hodín informačnej prípravy pre študentov, väčšina z nich si už dokáže rešerš vypracovať samostatne. VK TTSK vypracovali pre svojich používateľov 683 rešerší.

5.3 EDIČNÁ ČINNOSŤ

V edičnej činnosti sa knižnice orientovali na vydávanie regionálnych bibliografií, výberových bibliografických letákov k pripravovaným podujatiam, metodických materiálov na pomoc pracovníkom obecných knižníc a propagačných materiálov o svojej činnosti. KJF v Trnave vydáva dva razy do roka pre VK TTSK časopis *Knižničný spravodajca*, regionálne knižnice vydávajú pre obecné a mestské knižnice vo svojej metodickej pôsobnosti dva razy do roka časopisy *Knihovnícky obzor* (Galantská knižnica) a *Metodické listy* (Záhorská knižnica a Žitnoostrovská knižnica). Okrem odborných titulov knižnice vydávajú aj literárne časopisy na podporu literárnej tvorby a čítania detí: KJF v Trnave vydáva časopis *Čaruška*, Galantská knižnica časopis *Pod lupou*. VK TTSK vydali v roku 2015 spolu 35 (-8) edičných titulov. Z dôvodu šetrenia finančných prostriedkov sú niektoré edičné tituly vydávané len v elektronickej forme. Edičná činnosť jednotlivých regionálnych knižníc je uverejnená vo vyhodnotení činnosti týchto knižníc.

6. INFORMAČNÉ TECHNOLOGIE

VK TTSK mali v roku 2015 k dispozícii spolu 143 (-38) počítačov s pripojením na internet pre verejnosť. Výraznejší pokles počtu osobných počítačov súvisí s ukončením projektu Verejný internet v slovenských knižniciach, v rámci ktorého mali zapojené knižnice 8 pc s pripojením na internet pre verejnosť. Počas trvania projektu však väčšina týchto pc bola morálne aj technicky zastaralá. Vzhľadom na pokles záujmu o prístup na internet v knižniciach zo strany používateľov, knižnice už neobnovili pc v plnom počte. I napriek tomu, že záujem zo strany používateľov knižníc o tento druh služby postupne klesá, informačné technológie budú mať vo verejných knižniciach vždy svoje opodstatnenie. Možnosť využiť Wifi pripojenie majú používatelia možnosť v 37 (+16) VK TTSK. Informácie o svojich službách na webe sprístupňuje spolu 42 (+17) verejných knižníc. Na odbornú evidenciu využíva knižnično-informačné systémy spolu 23 verejných knižníc, z toho 4 regionálne knižnice, 10 mestských knižníc, 5 profesionalizovaných knižníc a 4 neprofesionalizované knižnice.

7. ZAMESTNANCI

Údaje o počtoch osôb zabezpečujúcich činnosť knižnice nie je možné zdôvodu zmeny metodiky vykazovania porovnať s predchádzajúcimi rokmi. Do roku 2014 sa uvádzali údaje o počtoch pracovníkov v prepočítanom stave, v roku 2015 sa uvádzali fyzické osoby.

Vo VK TTSK pracovalo v roku 2015 spolu 336 (fyzických) osôb zabezpečujúcich činnosť knižnice. Z toho bolo 176 zamestnancov, 163 osôb, s ktorými bola uzavretá dohoda o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru a 13 dobrovoľníkov.

VEREJNÉ KNIŽNICE TRNAVSKÉHO KRAJA V ROKU 2015

Tabuľka č. 19: Počet osôb zabezpečujúcich činnosť knižnice podľa okresov

Okres	Osoby zabezpečujúce činnosť knižnice	Zamestnanci knižnice	Dohoda o vykonaní práce	Dobrovoľníci
Dunajská Streda	65	32	21	11
Galanta	29	29	12	0
Hlohovec	23	13	10	0
Piešťany	49	12	29	0
Senica	44	30	27	0
Skalica	26	13	13	0
Trnava	100	47	51	2
TTSK	336	176	163	13

8. HOSPODÁRENIE

Uvedené výsledky hospodárenia sú do veľkej miery ovplyvnené zmenou metodiky získavania údajov. Väčšina obecných knižníc, či už profesionalizovaných alebo neprofesionalizovaných, údaje o hospodárení neuvádzala. I napriek urgenciám metodičiek sa nie vždy podarilo zozbierať korektné údaje.

Výdavky na hlavnú činnosť dosiahli hodnotu 2 500 001 € (+ 48 149 €). Pokles v tomto ukazovateli vykázali len verejné knižnice v okrese Dunajská Streda (-92 674 €). Nárast bol zaznamenaný vo všetkých sieťach okrem siete obecných neprofesionalizovaných knižníc, kde prišlo k poklesu výdavkov na hlavnú činnosť o 117 272 €.

Tabuľka č. 20: Prehľad hospodárenia verejných knižníc TTSK podľa okresov

Okres	Výdavky na hlavnú činnosť (v €)			Mzdové náklady (v €)			Iné výnosy, dary, granty (v €)		
	2014	2015	rozdiel	2014	2015	rozdiel	2014	2015	Rozdiel
Dun. Streda	544 426	451 752	-92 674	204 180	221 512	+17 332	8 800	9 500	+700
Galanta	312 563	327 362	+14 799	172 516	175 654	+3 138	21 087	19 031	-2 056
Hlohovec	85 166	99 745	+14 579	64 641	70 538	+5 897	2 700	4 400	+1 700
Piešťany	412 706	469 645	+56 939	161 763	150 291	-11 472	33 439	24 971	-8 468
Senica	326 938	346 670	+19 732	184 616	188 214	+3 598	8 450	9 440	+990
Skalica	149 635	150 658	+1 023	72 671	66 245	-6 426	6 888	1 656	-5 232
Trnava	620 418	654 169	+33 751	339 425	317 026	-22 399	42 601	21 580	-21 021
TTSK	2 451 852	2 500 001	+48 149	1 199 812	1 189 480	-10 332	123 965	90 578	-33 387

Z celkových výdavkov na hlavnú činnosť tvorili mzdové náklady sumu 1 189 480 € (-10 332 €). Pokles v tomto ukazovateli bol zaznamenaný v okresoch Piešťany, Skalica a Trnava.

Priemerná mesačná mzda pracovníkov VK TTSK v roku 2014 bola 563,20 €.

Na nákup knižničných fondov bolo vynaložených 175 250 € (+2 098 €) (tabuľka č. 6).

Na 1 obyvateľa TTSK boli v roku 2014 zakúpené nové knihy v hodnote 0,35 € (+0,01).

Na 1 obyvateľa TTSK bolo v roku 2014 zakúpených 0,035 knižničných jednotiek (-0,001).

VEREJNÉ KNIŽNICE TRNAVSKÉHO KRAJA V ROKU 2015

Tabuľka č. 21: Prehľad hospodárenia verejných knižníc TTSK podľa typu knižnice

Sieť knižníc	Výdavky na hlavnú činnosť (v €)			Mzdové náklady (v €)			Iné výnosy, dary, granty (v €)		
	2014	2015	rozdiel	2014	2015	rozdiel	2014	2015	Rozdiel
Region. krajská	552 556	573 869	+21 313	321 879	305 379	-16 500	40 301	18 380	-21 921
Regionálne	692 497	724 261	+31 764	370 293	386 056	+15 763	28 466	31 266	+2 800
Mestská	793 208	881 709	+88 501	381 592	367 596	-13 996	49 528	32 284	-17 244
Obecná PZ	139 078	162 921	+23 843	95 530	106 707	+11 177	1 899	2 000	+101
Obecná NZ	274 513	157 241	-117 272	30 518	23 742	-6 776	3 771	6 648	+2 877
TTSK	2 451 852	2 500 001	+48 149	1 199 812	1 189 480	-10 332	123 965	90 578	-33 387

Poplatky za knižničné činnosti predstavovali sumu 89 673 € (-290 €). Mimorozpočtové zdroje (iné výnosy, dary, granty) predstavovali sumu 90 578 € (-33 387 €).

Názov: Verejné knižnice Trnavského samosprávneho kraja v roku 2015
Spracovala: Ivana Gálusová
Vydala: Knižnica Juraja Fándlyho v Trnave
Zriaďovateľ: Trnavský samosprávny kraj
Rok vydania: 2016
Rozsah: 12 s.